

ETTY HILLESUM LYCEUM DEVENTER

Wat een wereld

Het was buffelen het afgelopen jaar. Naast een fusie, de start van een Vrije Leerroute en de overname van een school voor VSO werd het Etty Hillesum Lyceum in Deventer klaargestoomd voor Nieuwe Examenprogramma VMBO, of wel: NEX. De vmbo-afdeling heeft sinds het samengaan van vestigingen Noord en Zuid 1400 leerlingen, waarvan 600 in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. Die kunnen op deze school uit zeven beroepswerelden (profielen) kiezen, waarin ze willen worden opgeleid.

“De kinderen die hier op school zitten, zullen na hun opleiding in Deventer of in de regio blijven wonen”, zegt schooldirecteur Evert Weide.

“Daardoor hebben we onszelf de opdracht gegeven meer te willen betekenen voor de Deventer gemeenschap, want onze leerlingen moeten hier ook werk vinden in de toekomst. De kans is groot, dat je een oud-leerling tegenkomt in de garage wanneer je je auto brengt voor een reparatie.”

Om die reden hebben ze figuurlijk gesproken de ‘hekken om de school neergehaald’. En dat leidt er in de praktijk toe dat de Lions in Deventer de beroepenavond organiseert en dat daar zo’n 100 bedrijven komen. Ook onderhouden ze goede contacten met de Deventer Kring Werkgevers (DKW) en met de oudste Deventer vereniging de Maatschappij, waarvan accountantskantoren, deurwaarders en financiële instellingen lid zijn. Veel leerlingen willen graag kiezen voor administratieve en financiële beroepen. Daarnaast heeft Etty Hillesum Lyceum ook contacten met individuele bedrijven. Een autodealer is betrokken bij de garage van Mobiliteit en Transport. Een installatiebedrijf plaatste dummy cv-ketels, die de leerlingen naar hartenlust uit elkaar kunnen halen. Weide zou graag willen, dat bedrijven het examenprogramma bekijken en dat zij aangeven wat ze nodig hebben in de toekomst.

Nieuw VMBO, in Deventer heet het NEX, zorgt voor intensievere contacten met het mbo. Dit geldt bijvoorbeeld voor Mobiliteit en Transport, waar docenten met elkaar samenwerken en elkaars methoden bekijken, om te zorgen dat er een doorlopende leerlijn komt naar de school voor automotive van ROC Aventus. De ambitie is om dit verder uit te breiden en te komen tot gezamenlijk lesgeven en een doorlopende leerlijn voor alle zeven werelden.

Weide en zijn collega’s zijn content met Nieuw VMBO. Weer meer aandacht en ruimte voor het vakgebied. Maar docenten kunnen niet alleen met het ambacht bezig gaan. De toekomst vraagt om bredere vaardigheden. De expertise ligt buiten, juist door de koppeling met de beroepspraktijk. Het is mooi om een koppeling tussen schooldocenten en praktijkmensen te maken en dat spreekt leerlingen aan.

NEX vraagt ook om meer beroepsgerichte docenten, is de constatering op het Etty Hillesum Lyceum. Leraren voor ondersteunende theoretische vakken zoals natuurkunde, scheikunde, wiskunde worden schaars. Lerarenopleidingen kunnen aan de vraag nog niet voldoen. Daar hebben ze wel wat zorg over. Hoe komen ze straks aan goede docenten?

Wereldleiders

Bij Etty Hillesum Lyceum is Nieuw VMBO in het schooljaar 2017-18 ingevoerd. Hier is voor gekozen omdat eerst twee vestigingen, waar delen van het vmbo gevestigd waren, zijn samengevoegd tot één vmbo-school. De school werkt

met zeven werelden. Dat kan, omdat de school voldoende omvang heeft én omdat Etty Hillesum Lyceum streeft naar een zo breed mogelijk aanbod voor de leerlingen. Het gaat om de volgende beroepswerelden:

- Bouwen, wonen en interieur
- Produceren, installeren en energie
- Mobiliteit en transport
- Horeca, bakkerij en recreatie
- Economie en ondernemen
- Zorg en welzijn
- Dienstverlening en producten

Elke beroepswereld kent een ‘wereldleider’, een sectieleider die verantwoordelijk is voor de ontwikkeling, het curriculum en de promotie van zijn of haar ‘werelddeel’, binnen de op school gemaakte afspraken. De leerlingen kiezen uit deze zeven beroepswerelden hun profiel. Om ervoor te zorgen dat kinderen de juiste keuzes maken, is er veel aandacht voor oriëntatie op de beroepswerelden, er is een gelijknamig vak voor ontworpen. Dat volgen de leerlingen, afhankelijk van de leerstream, vier tot acht lesuur per week. Overigens zie je bij veel leerlingen al snel een keuze voor dingen of mensen. En daarna volgt dan een meer specifieke keuze en is die goed, dan is de verwachting dat leerlingen veel gemotiveerder naar school gaan. Maar de school is nog kort bezig, dus de praktijk zal dat moeten uitwijzen.

De rol van de wereldleiders is groot bij de voorbereiding en implementatie van de vernieuwing. Zij nemen de docenten in de plannen mee en proberen er vooral een gezamenlijk project van te maken. Het enthousiasme is er in ieder geval, is de ervaring.

De eerste indruk – ondanks dat er nog veel te leren en te verbeteren valt – is positief. De metafoor van de werelden werkt volgens wereldleider Mobiliteit en Transport René Kapers goed. 'Kinderen maken gerichter keuzes en zitten meer op hun plek. En de docent kan beter z'n ei kwijt.'

Parfumdoosje

Wouter Oortgiesen is instructeur Dienstverlening en Producten. Een wereld die heel geschikt is voor kinderen die nog geen keuze kunnen maken. Het is een breed profiel, waarbij kinderen aan veel verschillende vakgebieden kunnen snuffelen: van website maken, tot events organiseren. 'Veel meiden vinden bijvoorbeeld technisch tekenen saai, maar als ik ze een parfumdoosje laat ontwerpen, staan ze meteen op scherp.' Een aantal leerlingen geeft aan, dat ze heel bewust voor een profiel kiezen. Sommigen wisten op de basisschool al wat ze later willen worden: brandweerman, chef-kok, tolk, automonteur. Ze hebben de wereld die hen daarvoor opleidt gekozen. Op deze school kunnen leerlingen ook keuzedelen volgen in een andere wereld als ze willen. Die zijn voor hen nog onbekend. Het schooljaar is net van start gegaan en leerlingen houden nog even vast aan het bekende. Volgens Kapers is dat een kwestie van tijd. 'We moeten het vooral stimuleren, om verder te kijken en te ervaren wat je nog meer leuk vindt.'

Van de veranderingen in het vmbo merken de leerlingen best veel. Voor hen is het vooral van belang dat ze fijne docenten hebben en toffe dingen doen op school. Dat ze daar ook theorie bij nodig hebben, is soms een tegenvaller, maar ze snappen dat wel, dat je daardoor toch meer inzicht krijgt in bijvoorbeeld de werking van een automotor.

Het Etty Hillesum Lyceum zet ook in op het uitbreiden van de samenwerking met het mbo. Methodes op elkaar afstemmen en streven naar een doorlopende leerlijn. Met de centrale vraag in het achterhoofd: wat heeft het kind nodig om in de toekomst een baan te krijgen die bij hem past. Onderwijs in het vakgebied van René Kapers – Mobiliteit en Techniek – wordt in de regio Deventer niet veel aangeboden. Daardoor liggen er voor zijn vakgebied veel kansen voor goede samenwerking, aldus Kapers. Hij heeft al goede contacten en aansluiting met het mbo. Dit is voor een deel ook praktisch ingegeven. Door de hoge kosten die het techniekonderwijs met zich meebrengt, is delen vaak voordeliger.

Feiten en cijfers

Het Etty Hillesum Lyceum en de gemeente Deventer spreken al jaren over nieuwe huisvesting. Dankzij een extra injectie van de gemeente is er nu een doorbraak. De school draagt zelf zes miljoen bij, de gemeente twaalf. Zodoende komt op de plek van het sterk gedateerde schoolgebouw aan de Ludgerstraat (voorheen de Keurkamp, nu De Marke-zuid geheten) over drie a vier jaar nieuwbouw voor naar verwachting 800 (vmbo-)leerlingen. De nieuwe school kent onderwijsfaciliteiten die optimaal voldoen aan de huidige eisen. Verder is de verwachting dat met de nieuwbouw minder scholieren en ouders kiezen voor vmbo-onderwijs buiten Deventer.